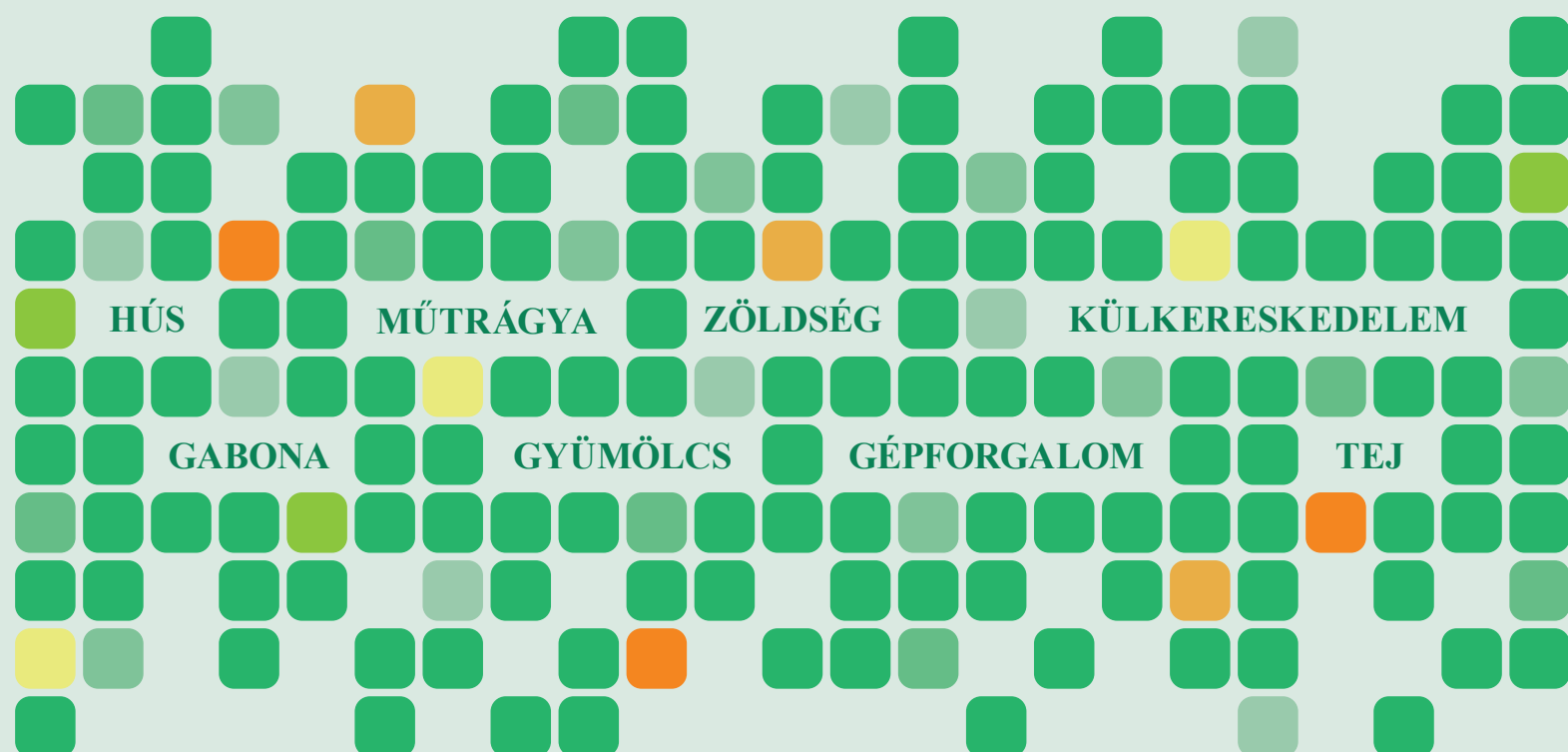

2016. MÁJUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2016. május

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Műtrágya.....	14

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszechenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a **búza** bíz-
tató 2016/2017. gazdasági évi termésvárakozásainak
árcsökkenő hatása helyett egyelőre erősebbnek bi-
zonyult az élénkülő világpiaci forgalom áremelő ha-
tása. A termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése
ugyanis 170 dollár (USD)/tonna közelébe araszolt má-
jus első felében. Ezzel párhuzamosan a párizsi árutőz-
sdén (Euronext/MATIF) is emelkedett a búza jegyzése.
Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áru-
piaci szekciójában a malmi búzát 43–44 ezer forint/
tonna, a takarmánybúzát 42–43 ezer forint/tonna kö-
zött jegyezték a legközelebbi lejáratra vonatkozóan
ugyanekkor. Az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai pia-
con 45 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nél-
küli termelői áron cserélt gazdát az étkezési, 42 ezer
forint/tonnáért a takarmánybúza 2016 áprilisában. Ez
az egy hónappal korábbinál 3 és 2 százalékkal, az előző
év azonos időszakánál 15 és 11 százalékkal volt alacso-
nyabb árszint.

Az északi féltekén javában zajlik a **kukorica** vetése.
A búzához hasonlóan a kukorica legközelebbi lejáratra
szóló jegyzése is emelkedett, és május közepén már a
150 dollár/tonnát is meghaladta a chicagói árutőzsdén.
Ezzel egy időben Párizsban a jegyzés megközelítette a
165 euró/tonna szintet. A BÉT-en is hasonló trend fi-
gyelhető meg: a takarmánykukorica legközelebbi le-
járatra szóló jegyzése 49 ezer forint/tonnáig erősödött
május első felében. A kukorica termelői ára a márciu-
sihoz képest 3 százalékkal, 44 ezer forint/tonnára nőtt
áprilisban. Ez az árszint az egy évvel korábbit 13 száza-
lékkal haladta meg.

A világ **szójabab**termésének felét a dél-amerikai or-
szágok adják, ahol ezekben a hetekben takarítják be a
szójababot. Úgy tűnik, a korábban vártnál kisebb ter-
més kerülhet itt a tárolókba, ezért a szakértők a szó-
jabab 2015/2016. gazdasági évi globális kibocsátást
314–317 millió tonnára, lefelé korrigálták a legfrissebb
prognózisukban. A negatív módosítás hatására a szó-

jabab exportára 45–57 dollár/tonnával (FOB) erősö-
dött az észak- és dél-amerikai kikötőkben május ele-
jén (Tallage). A chicagói árutőzsdén ezzel egy időben
395–400 dollár/tonna közé emelkedett a termény máju-
si-szeptemberi jegyzése.

Repcemagból és canolából együttesen 66 millió ton-
nát, az egy évvel korábbtól 1–2 millió tonnával elmara-
dó mennyiséget takaríthatnak be a világon a 2016/2017.
évi szezonban (USDA, Tallage). Az Európai Unióban
21–22 millió tonna repcemag kerülhet a tárolókba.
A nyugat-európai tagállamokban, valamint Lengyel-
országban kielégítő állapotban vannak a repceállomá-
nyok, jóllehet, az áprilisi lehűlés hatása egyelőre nem
látszik. Ugyanakkor az enyhe téli időjárás miatt az idén
a kórokozók fokozott jelenlétére lehet számítani, ami
további kockázatot jelent. Ezzel szemben a közép- és
délkelet-európai tagországokban kitűnő kondícióban
van a növényzet, bízthatóak a kilátások. A párizsi áru-
tőzsdén a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzé-
se 370 euró/tonnáig erősödött május közepéig. A BÉT-
en az újtermésű repcemag jegyzése a párizsi trendhez
igazodott, és 109 ezer forint/tonnára nőtt május első
felében. A fizikai piacon az egy hónappal korábbinál 3
százalékkal, a 2015. áprilisinál 8 százalékkal magasabb,
115 ezer forint/tonna körüli termelői áron értékesítették
a termelők a repcemagot az idén áprilisban (AKI PÁIR).

A szójabab világpiaci árának erősödése pozitívan
befolyásolta a **napraforgómag** nemzetközi árát is.
Április folyamán a termény franciaországi ára (Bor-
deaux) 19 dollárral, 415 dollár/tonnára, az ukrainai
kikötői ára (FOB) 13 dollárral szintén 415 dollár/ton-
nára nőtt (Tallage). A BÉT-en is folytatódott az új ter-
més (októberi lejárat) kurzusának erősödése május első
felében. A magyarországi fizikai piacon az AKI PÁIR
adatai szerint az ó termés a tavalyinál 11 százalékkal
drágábban, 119 ezer forint/tonna termelői áron cserélt
gazdát áprilisban.

A részletekért kattintson **IDE**.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

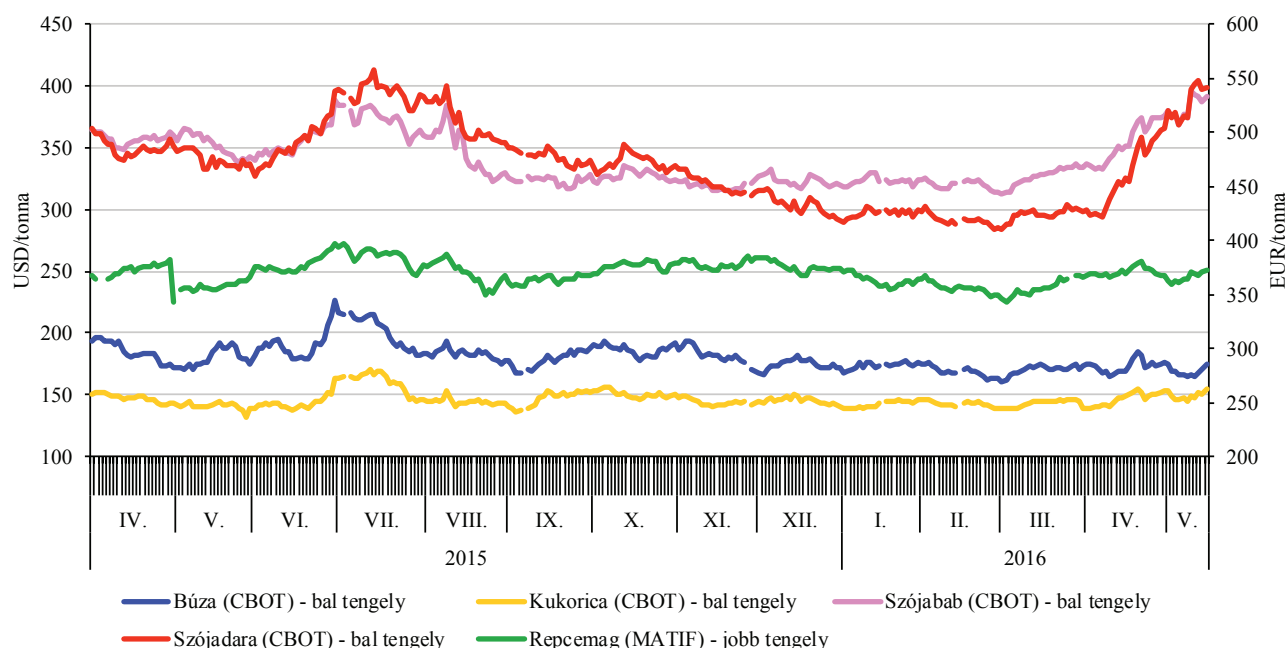
HUF/tonna

Megnevezés	2015. április	2016. március	2016. április	2016. április/ 2015. április (százalék)	2016. április/ 2016. március (százalék)
Étkezési búza	52 833	46 168	44 817	84,8	97,1
Takarmánybúza	47 728	43 050	42 287	88,6	98,2
Takarmánykukorica	38 442	42 304	43 583	113,4	103,0
Napraforgómag	107 114	118 539	118 786	110,9	100,2
Repcemag	107 041	112 082	115 335	107,8	102,9

Forrás: AKI PÁIR

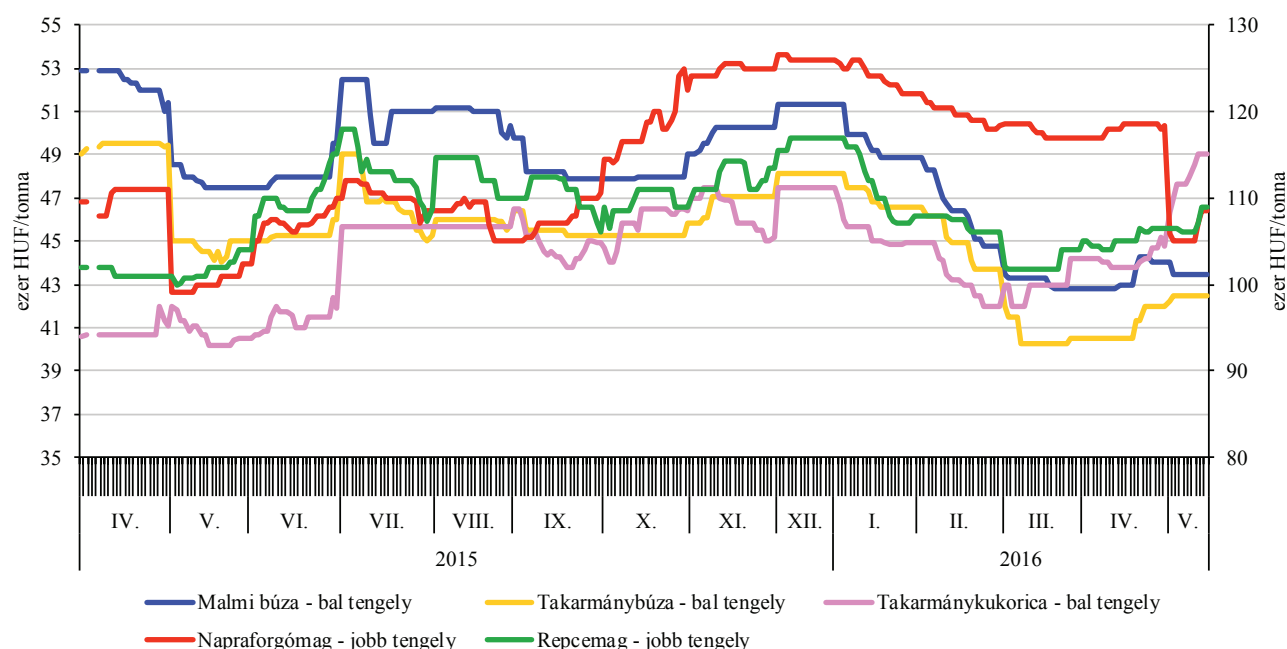
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,28 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 áprilisában, ami 11,4 százalékos csökkenést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés májusi határidőre szóló jegyzése csökkent, míg a júniusi és a júliusi stagnált 2016 19. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,38 euró/kg hasított súly volt 2016 19. hetében, a *West Fleisch* 1,36, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,21 euró/kg hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 1,5 százalékkal mérsékeltek áraikat 2016 19. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban csaknem 3 százalékkal magasabb áron vásárolták fel a sertéseket 2016 20. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 26 százalékkal több sertéshúst (579 ezer tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016. január–február között, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (5,1 ezer tonna) 16,3 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élősértés-kivitele 17 százalékkal, élősértés-behozatala 16 százalékkal csökkent 2016 első két hónapjában az egy évvel korábbihoz képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 9 százalékkal esett, míg a sertéshúsimport 9 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 383 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 áprilisában, 9,8 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 177,68 euró/100 kilogramm volt 2016 áprilisában, ez csaknem 6 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. Az Európai Unió

baromfihúsexportja 4,6 százalékkal, 228 ezer tonnára nőtt 2016 első két hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az unió baromfihúsimportja 4,5 százalékkal, 145 ezer tonnára emelkedett ugyennekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfihúsimportja 7,8 százalékkal csökkent, ugyanakkor baromfihúsexportja 12 százalékkal nőtt 2016 első két hónapjában 2015 hasonló időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 252 forint/kilogramm volt 2016 áprilisában, ami 3 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 111,33 euró/100 kilogramm volt 2016 áprilisában, 10 százalékkal csökkent egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 20,21 forint/darab volt 2016 áprilisában, 13 százalékkal csökkent a 2015. áprilisi átlagárhoz viszonyítva.

Az unióban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,67 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 áprilisában, 2,6 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 9 százalékkal, az üsző „R3” ára 5 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarhaexportja 16 százalékkal nőtt, míg élőmarhaimportja 2,6 százalékkal csökkent 2016 első két hónapjában a 2015. január–februárhoz képest.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 2 százalékkal, 771 forint/kilogramm hasított meleg súlyra emelkedett 2016 áprilisában az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 8 százalékkal csökkent, míg a vágóüsző ára 1,6 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. április	2016. március	2016. április	2016. április/ 2015. április (százalék)	2016. április/ 2016. március (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	425	384	383	90,2	99,7
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	596	566	602	100,9	106,4
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	260	251	252	97,2	100,6
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	392	390	391	99,9	100,4
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	840	876	708	84,3	80,9

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 70,28 forint/kilogramm volt 2016 áprilisában. A zsírtartalom 0,06 százalékpontos és a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos romlása és az alapár 4 százalékos mérséklődése miatt a nyerstej átlagára 5 százalékkal csökkent áprilisban a márciusihoz képest. A nyerstej átlagára 15 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása a 2015. áprilist 5 százalékkal múlta felül, míg egy hónap alatt nem változott.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 18–20. hét közötti időszakban 11 százalékkal, 24,5 euró/100 kilogrammra nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 56,02 forint/kilogramm volt 2016 áprilisában, egy hónap alatt 8 százalékkal, egy év alatt 25 százalékkal esett, és 20 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej kiszállítása 33 százalékkal csökkent áprilisban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 31 százalékkal, a feldolgozók pedig 36 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 53 százalékkal haladta meg a feldolgozókét a vizsgált hónapban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tehéntej termelése 5 százalékkal, 1918 millió literre, a tej-felvásárlás 4,5 százalékkal, 1536 ezer tonnára nőtt, míg a nyerstej kivitele 1,1 százalékkal, 305 ezer tonnára csökkent 2015-ben az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A termelés növekedését az okozta, hogy a tejhozam 5 százalékos javulása (7610 liter/tehénre) ellensúlyozta a 2015. decemberi tej- és kettős hasznosítású tehénállomány 1,6 százalékos (251 ezer egyedre) csökkenését. A nyerstej termelésének növekedése várhatóan tovább folytatódik az idén, mivel az év első három hónapjában a nyerstej felvásárlása 66 ezer tonnával (4,5 százalé-

kal) 1536 ezer tonnára nőtt, míg a nyerstej kivitele az év első két hónapjában ennél kisebb mértékben 6 ezer tonnával (11,4 százalékkal) 45 ezer tonnára csökkent a KSH adatai szerint.

A FAO adatai szerint a tejtermékek árindexe 2,2 százalékkal csökkent áprilisban a márciusihoz viszonyítva. A tejtermékek jegyzését továbbra is a bőséges világpiaci kínálat és a meghatározó tejtermékexportőr országok korlátozott kereslete határozza meg. A legerőteljesebb csökkenés a meghatározó exportőr országok emelkedő készlet szintje miatt a vajnál és a sajtnál figyelhető meg. A sovány tejpor világpiaci ára közel maradt az Európai Unió intervenciók ár szintjéhez, amit az okozott, hogy az intervenciók készletek emelkedtek áprilisban az egy évvel korábbihoz képest.

A Rabobank áprilisi előrejelzése szerint a tejtermékek világpiaci ára (FOB Óceánia) csak 2017 elején emelkedhet. A 2016 elején megfigyelhető alacsony árak miatt a világ meghatározó tejtermelő régióinak tejtermelés-növekedése tovább lassult. A Rabobank szerint viszont ezek a hírek egyáltalán nem jelentenek rosszat a tejpiac számára, mivel 2016-ban a tejtermelés lassú növekedése egybe fog esni a fogyasztás lassú, de tartós bővülésével a meghatározó tejtermékexportőr országokban. Brazília kivételével – ahol egy generáció óta nem volt ilyen súlyos gazdasági válság – a tejtermékfogyasztás növekedése várható Ázsiában, az USA-ban és az Európai Unióban. Európában az alacsony nyerstej árák hatására lassul a tejtermelés növekedése, mivel a termelők a költségek csökkentését fontosabbnak tartják a termelés bővítésénél. Új-Zélandon a 2015/2016. termelési szezonban a nyári erőteljesebb esőzések következtében a tejtermelés magasabb lehet a vártnál. Az Egyesült Államokban a nyerstej ára várhatóan csökken a romló külkereskedelmi egyenleg és a készletek növekedése miatt. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

	2015. április	2016. március	2016. április	2016. április/ 2015. április (százalék)	2016. április/ 2016. március (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	82,84	73,86	70,28	84,84	95,16
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	74,92	61,01	56,02	74,77	91,81
Azonnali (spot) piaci ár Verona	102,62	82,47	72,69	70,83	88,14
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	97,38	77,03	70,88	72,78	92,01

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a belföldi termésű primőr termékek közül a 19. héten a cukkini 380 forint/kilogramm, a berakó/fürtös uborka mérettől függően 240–340 forint/kilogramm között, a kaliforniai paprika 980 forint/kilogramm, a kelkáposzta 245 forint/kilogramm, a fejes káposzta 200 forint/kilogramm, a patisszon 690 forint/kilogramm, a zöldbab 825 forint/kilogramm, a fehér spárga 800 forint/kilogramm, a zöldspárga 900 forint/kilogramm termelői áron szerepelt a kínálatban.

A 19. héten a belpiaci padlizsán is jelen volt a választékban. Termelői ára 465 forint/kilogramm volt, míg a spanyolországié 452 forint/kilogramm, a hollandiaié 570 forint/kilogramm.

Az újbúrgonya ára 235 forint/kilogramm volt, a betárolt búrgonyaé 120–125 forint/kilogramm között alakult a 19. héten. A Franciaországból beszállított tárolási búrgonya ára 160 forint/kilogramm volt. Számos versenytárssal együtt a bécsi nagybani piac kínálatában is szerepelt a Magyarországról származó búrgonya, 1,2–1,3 euró/kilogramm áron.

Az elmúlt év ugyanezen időszakához képest lényegesen szűkebb volt a belpiaci almafajták kínálata és magasabb a termelői árak. Az Idared fajtát 178 forint/kilogramm áron kínálták, ami 17 százalékkal elmaradt a 2015. 19. heti átlagától. Az alacsonyabb hazai felhozatal szélesebb importkínálatot eredményezett. Az Ausztriából, Lengyelországból és Olaszországból származó almát darabos és kilogrammos kiszérésben egyaránt meg lehetett vásárolni: 100–155 forint/darab, illetve 184–350 forint/kilogramm között alakult az ár.

A hazai számóca 1100 forint/kilogramm termelői ára kismértékben meghaladta a 2015. 19. hetében jellemzőt. Az osztrák főváros nagybani piacán a magyarországi számócát – a jelentős európai számóca-termesztő orszá-

gok termékei mellett – 4–6 euró/kilogramm áron értékesítették.

Magyarországon a gumós **zeller** termőterülete az elmúlt években alig érte el a 300 hektárt. A *KSH* adatai szerint a zellergyökér termése 3 százalékkal, 7,95 ezer tonnára, a szárzelleré – alig 11 hektárról – 7 százalékkal, 87 tonnára nőtt 2014-ben az egy esztendővel korábbihoz képest.

A gumós zeller kínálata az elmúlt években a hazai termés 25–30 százalékat kitevő importtal egészült ki. A behozatal 2 százalékkal, 2,72 ezer tonnára nőtt 2015-ben a 2014. évihez képest, és 50 százalékkal meghaladta az előző öt év átlagát (1821 tonna). Az elmúlt öt év átlagában Hollandia volt Magyarország legnagyobb beszállítója. A zeller kivitele 35 százalékkal, 1198 tonnára csökkent 2015-ben a megelőző évihez képest. A legnagyobb célpiac Románia volt, ahová a kiszállított mennyiség 95 százaléka került. A gumós zeller külkereskedelmi egyenlege évek óta negatív. A halványító zeller külkereskedelmi forgalma elmarad a gumós zellerétől, ugyanakkor az egyenlege szintén évek óta negatív. A behozatal 20 százalékkal, 556 tonnára bővült 2015-ben az előző évihez képest.

A Budapesti Nagybani Piac a belföldi kilogrammos kiszérésű gumós zeller ára átlagosan 17 százalékkal (215 forint/kilogramm) volt magasabb 2016. 1–19. hetében, mint egy évvel korábban. A darabos kiszérésű termék is jelen volt a kínálatban, átlagosan 165 forint/darab áron. A hollandiai gumós zeller nagykereskedelmi ára emelkedett 2016. 1–19. hetében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A vizsgált budapesti fogyasztói piacokon is emelkedett a belföldi gumós zeller ára: 200–260 forint/kilogramm, illetve 250–300 forint/darab között alakult 2016. 1–19. hetében.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

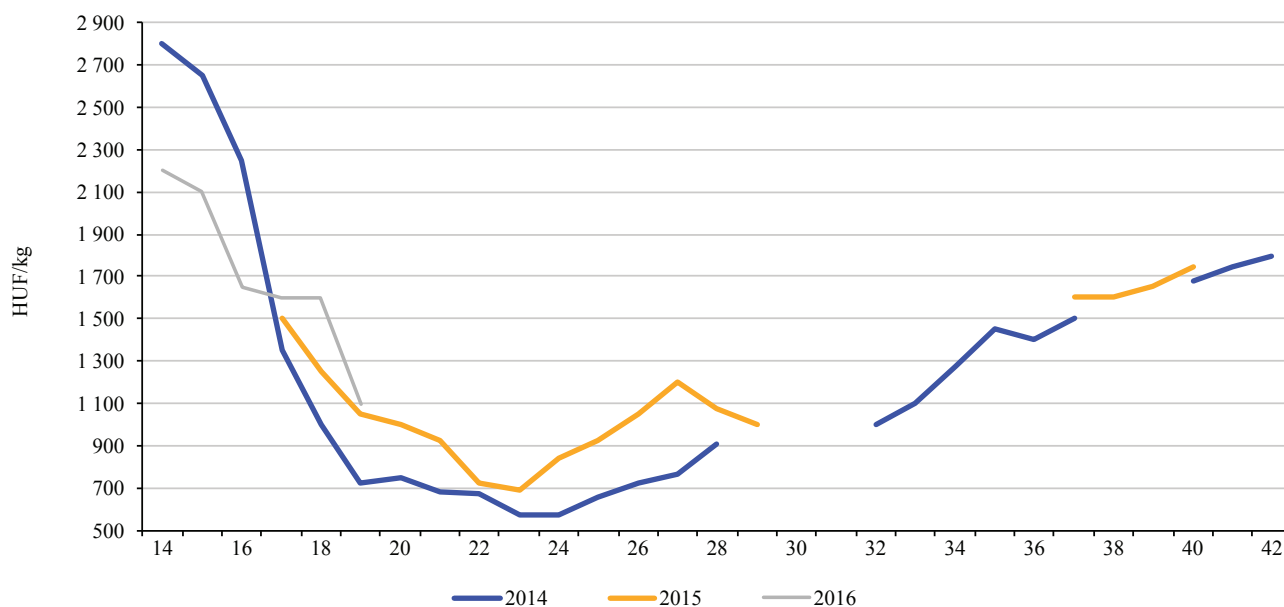
HUF/kg

Megnevezés	2015. 1–19. hét	2016. 1–19. hét	2016. 1–19. hét/ 2015. 1–19. hét (százalék)
Burgonya	88	121	137,5
Vöröshagyma	73	119	163,0
Fejes káposzta	104	116	111,5
Sárgarépa	139	135	97,1
Petrezselyemgyökér	461	444	96,3
Alma	149	192	128,8

Forrás: AKI PÁIR

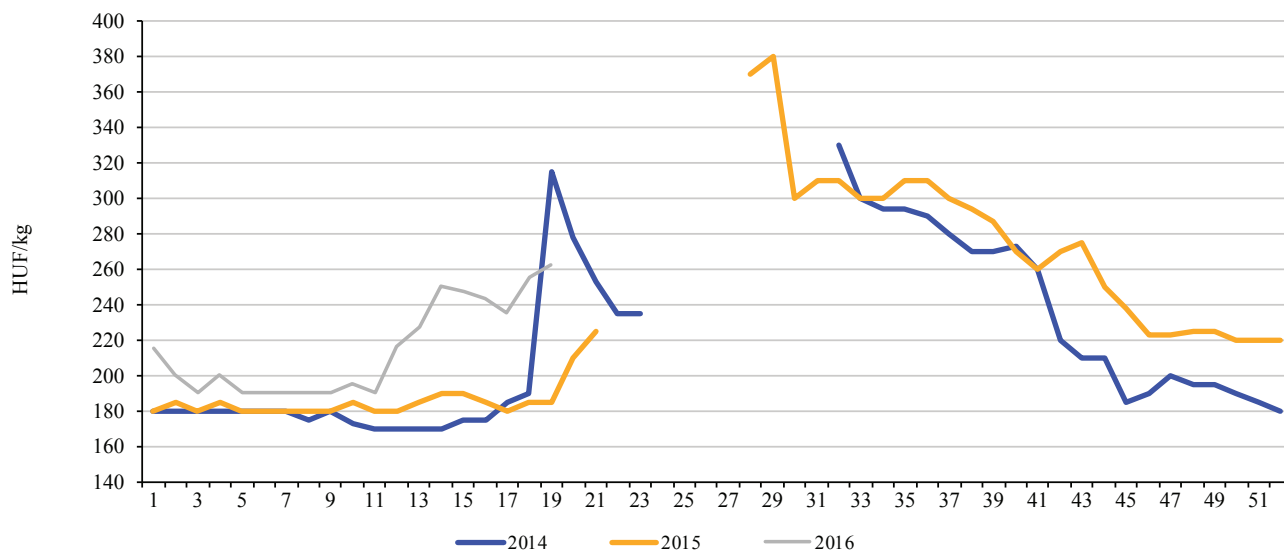
ZÖLDSÉG ÉS GYÜMÖLCS

A belföldi számoça leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi termesztésű kilogrammos kiszerelésű gumós zeller leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2014–2016)

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitele 1245 millió eurót, behozatala 810 millió eurót tett ki 2016 első két hónapjában. Az agrár-külkereskedelmi forgalom 435 millió euró aktívumot eredményezett. A kivitel értéke 1,4, a behozatalé 3,5 százalékkal emelkedett, az egyenleg 2,3 százalékkal csökkent.

2016 első két hónapjában az élő sertés külkereskedelmi forgalma mintegy 20 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbi azonos időszakhoz képest. Az export- és az importvolumen csökkenése mellett az ár is mérséklődött. A behozatal mind mennyiségben, mind értékben több mint háromszorosa volt a kivitelnek.

Sertéshúsból az egy évvel korábbinál 9 százalékkal kevesebbet vittünk ki és 9 százalékkal többet hoztunk be 2016 első két hónapjában. Az egyenleg 3 millió euró volt, harmada az egy évvel ezelőttinek.

A baromfihús külkereskedelmének aktívuma elérte a 72 millió eurót, csaknem 20 százalékkal meghaladva a bázisidőszak szintjét, mivel a baromfihús exportvolumene 12 százalékkal nőtt, importvolumene 8 száza-

lékkal csökkent és az importátlagár is alacsonyabb volt, mint 2015 első két hónapjában.

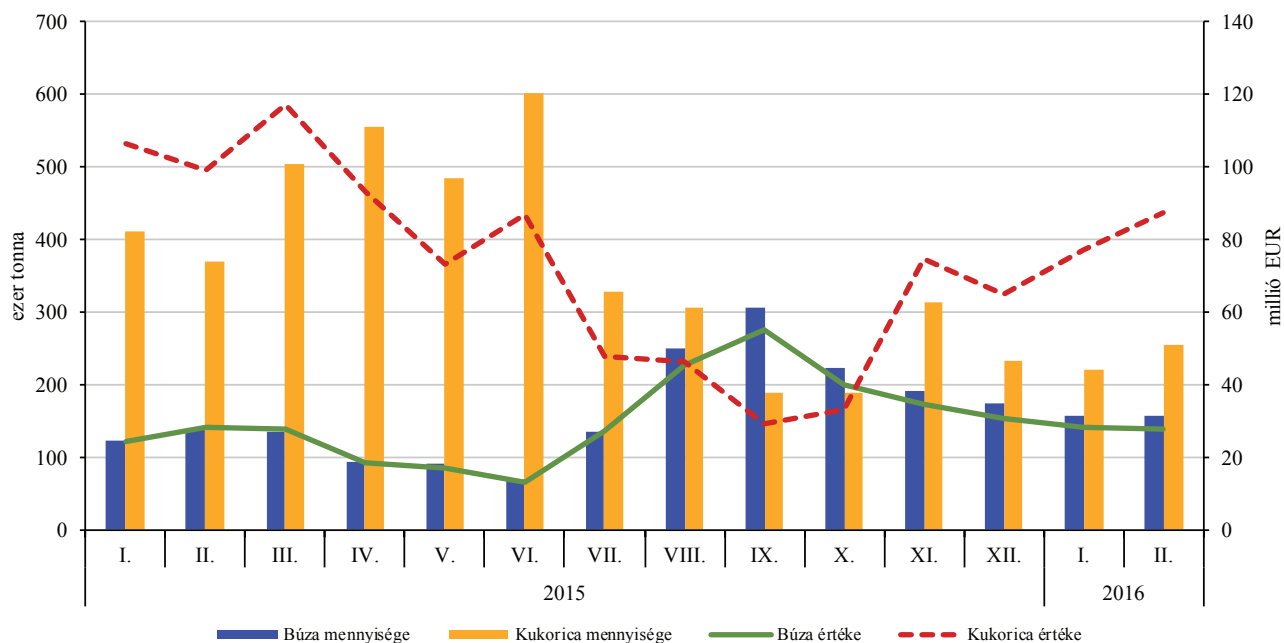
A gabonaexport 2016 január–februárjában az agrárexport értékének 19 százalékát adta, míg a bázisidőszakban a 23 százalékát. A gabonafélék 234 millió eurós exportvolumene 26 százalékkal, exportárbevétele 16 százalékkal volt kisebb, mint a bázisidőszakban. A kivitt mennyiség 55 százalékát a kukorica, 37 százalékát a búza, 7 százalékát az árpa adta. A kukoricaexport (474 ezer tonna) csak 60 százaléka az egy évvel korábbinak, a búzaexport viszont 20 százalékkal bővült. A kukorica exportátlagára 32 százalékkal magasabb volt, mint a bázisidőszakban, ellenben a búza esetében 10 százalékkal csökkent az átlagár. A vizsgált időszakban a repcemag kivitele az egy évvel korábbi szint felére esett, míg a napraforgó kivitele közel 40 százalékkal bővült. Az exportátlagár mindkét termék esetében jelentősen emelkedett. A repceexport átlagára közel 30 százalékkal, a napraforgóé csaknem 20 százalékkal magasabb volt, mint 2015 első két hónapjában.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január-február (millió EUR)	2016. január-február (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január-február (millió EUR)	2016. január-február (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	242	255	105,6	161	157	97,6
ebből: élő sertés	5	4	79,7	16	13	79,8
sertéshús	47	42	89,3	37	39	104,0
baromfihús	70	79	113,5	9	7	79,7
tej	24	20	83,2	10	8	81,3
II. áruosztály: Növényi termékek	438	409	93,2	225	223	99,3
ebből: búza	52	56	107,5	6	7	111,3
kukorica	205	165	80,4	32	25	77,5
repce	21	13	62,9	3	0	11,4
napraforgó	41	66	162,7	27	31	115,4
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	73	73	101,2	28	37	132,6
ebből: napraforgó olaj	63	61	97,4	3	6	193,5
margarin	1	1	103,5	9	9	103,8
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	475	507	106,8	368	392	106,4
ebből: nád- és répacukor	3	6	184,0	22	13	58,7
csokoládé	25	33	128,6	36	40	108,5
állati takarmánykészítmény	101	98	96,9	27	31	112,1
Összesen	1 227	1 245	101,4	782	810	103,5

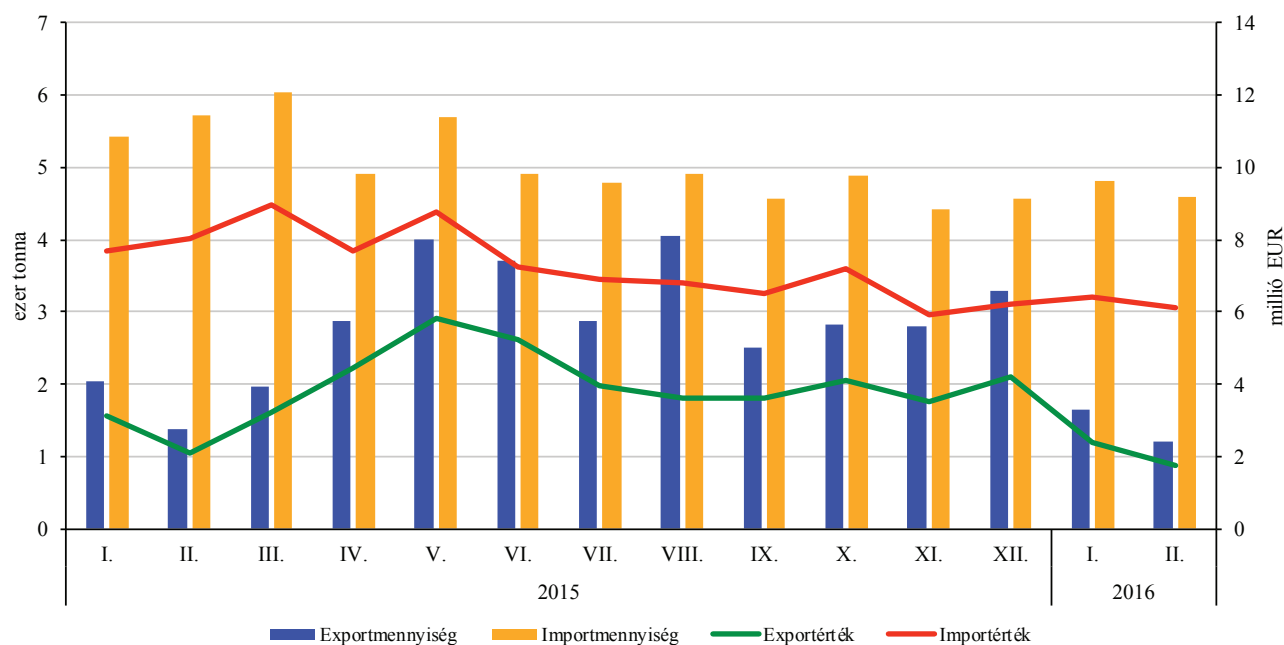
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A 2016. április végi fagyok elsősorban a gyümölcsösökben, a szőlőültetvényekben és a virágzó mézelő fák esetében okoztak országszerte mozaikszerűen károkat. A szántóföldi növénytermesztésben nem volt számottevő a fagykár.

Az idei áprilisi műtrágya-felhasználás adatai alapján a termelők hasonló ütemben haladtak a talajmunkálatokkal és a vetéssel, mint az előző év azonos időszakában. A kijuttatott talajerő-utánpótló anyagok mennyisége szinte azonos a múlt év áprilisi mennyiséggel, azonban az értékesítési árak idén jellemzően alacsonyabbak. Kivételt képez az NPK (15:15:15), ennél a terméknél közel 4 százalékos volt az áremelkedés. Az előző hónaphoz képest 2016 áprilisában az összetett műtrágyák forgalmi adatai alapján az árak 2–4 százalékkal emelkedtek, míg az egyszerű műtrágyák ára inkább csökkent. Kivételt képez a kálium-klorid, amelyenél 2 százalékos volt az árnövekmény.

A növényvédő szerek iránti kereslet a tavaszi idő beköszöntével megélné, legnagyobb arányban a tavaszi vetésű növények gyommentesítésére használatos szereket keresték a gazdák. Másodszorban a rovarölő szerek iránt volt nagyobb igény áprilisban, de a hó végi

hűvösebb és csapadékosabb időjárás egyre inkább kedvez a gombás fertőzések kialakulásának. Egyre több növényvédelmi szakember figyelmeztet arra, hogy a párás, napmentes időszakok a lisztharmat járványszerű megjelenésére ad alkalmat. Az értékesítési árak áprilisban mind az előző hónaphoz, mind a múlt év azonos időszakához képest néhány százalékkal emelkedtek vagy stagnáltak.

A mezőgazdasági gépforgalom hasonlóan alakult idén áprilisban, mint a múlt év áprilisában. Az egyes géptípusok értékesített mennyisége közel azonos volt, egyedül kukorica vetőgépből adtak el tavaly ilyenkor majdnem háromszor annyit, mint most áprilisban. A mezőgazdasági gépek értékesítési átlagára a kis teljesítménykategóriás traktoroknál a legkiegyenlítettebb, hónapról hónapra átlagosan 16–18 millió forint/darab között mozog. A műtrágyaszórók (függesztett) átlagára 2–3 millió forint körül alakul átlagosan a havi megfigyeléseink alapján. A kukorica vetőgépek, talajlazítók, váltva forgató ekék átlagárai hektikusan mozognak időszakról időszakra, ezeknél a géptípusoknál érezhető a legjobban az összetételhatás.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. március	2016. április	2016. április/ 2016. március (százalék)	2016. április/ 2015. április (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	84 833	83 020	97,9	91,7
Mészammon-salétrom (MAS)	71 191	69 148	97,1	89,6
Szuperfoszfát (P18-20,5)	68 102
Kálium-klorid (K60)	101 473	103 828	101,8	100,7
MAP (NP 11:52)	142 628	148 371	104,0	97,5
NPK (15:15:15)	112 809	115 085	102,0	103,9
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Pictor SC 1 liter (liter)	23 717	23 515	99,3	102,3
Force 1,5 G 20 kg (kg)	2 000	1 986	99,5	102,1
Monsoon 5 liter (liter)	6 324	6 367	106,1	98,1
Pulsar 40 5 liter (liter)	11 975	12 019	100,5	108,2
Laudis 5 liter (liter)	6 921	6 968	100,7	105,3
Lumax SE 20 liter	3 370	3 320	99,3	102,5
Biscaya 3 liter (liter)	14 136	14 432	102,0	103,8
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	16 896 607	17 775 789	105,2	100,8
Talajlazító	3 027 474	2 814 483	93,0	75,1
Kukorica vetőgép	13 449 613	16 119 764	119,9	108,8
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	2 407 190	2 984 882	124,0	152,2

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 5,4 százalékkal több szarvasmarhát, 3,3 százalékkal több sertést és 4,1 százalékkal több baromfifélét vágtak Magyarországon 2016 első negyedévében 2015 első negyedéhez képest.

Szarvasmarhából 25,7 ezret vágtak az első negyedében, a levágott állatok élősúlya 12,9 ezer, vágósúlya 6,7 ezer tonna volt. Az élősúly 6, a vágósúly 8 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. A marhavágás élősúlyban havonta átlagosan 4200 tonna felett volt 2016 első negyedévében. A levágott szarvasmarhák többsége, 63 százaléka tehén volt. A KSH adatai alapján az élő szarvasmarha külkereskedelmi forgalma 11 százalékkal nagyobb volt 2016 I–II. hónapjában, mint 2015 azonos időszakában. A 6,35 ezer tonna export mellett 1,68 ezer tonna élő szarvasmarhát importáltunk ebben az időszakban. Az export volumene 16 százalékkal növekedett, az importé 3 százalékkal csökkent a 2015. I–II. havi értékhez képest. Élő marhát főként Törökországba, Ausztriába és Lengyelországba szállítottunk, míg az import elsősorban Hollandiából, Németországból és Romániából érkezett 2016. január–februárban. A KSH-adatok szerint a szarvasmarha-összlétszám 821 ezer volt 2015 decemberében, az állomány 2014 decembere óta 18 ezerrel bővült.

Közel 1 millió 155 ezer sertést vágtak le 2016 első negyedévében a magyar vágóhidakon, 3,3 százalékkal többet (+37 ezer), mint 2015 első negyedévében. A levágott állatok élősúlya összesen 133 ezer tonna (+5 százalék), vágósúlya 108 ezer tonna (+5 százalék) volt. A vágás volumene 2016 első negyedévében óról óra emelkedett,

és márciusban meghaladta a 45 ezer tonnát. Az élő sertés kivitelének volumene 17, az import 16 százalékkal csökkent a 2016. I–II. havi időszakban 2015 azonos időszakához képest (KSH). Az export 2,9 ezer tonna, az import 9,4 ezer tonna volt, tehát a behozatal volumene több mint háromszorosa volt a kivitelének. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Csehországból hoztak be, a kivitel nagyrészt Romániába, Ausztriába és Szlovákiába irányult a 2016. január–februári időszakban. A KSH adatai szerint Magyarországon 3,1 millió sertés volt 2015 decemberében. Az állomány a 2014. decemberi létszámtól 11 ezerrel maradt el és a 2015. júniusival közel azonos szinten maradt.

A levágott juhok száma meghaladta a 8 ezret 2016 első negyedévében, ami 34 százalékos emelkedés az előző év azonos időszakához képest. A KSH adatai szerint a juhállomány 1,2 millió darab volt 2015 decemberében, közel azonos az egy évvel korábbi létszámmal (+4,7 ezer).

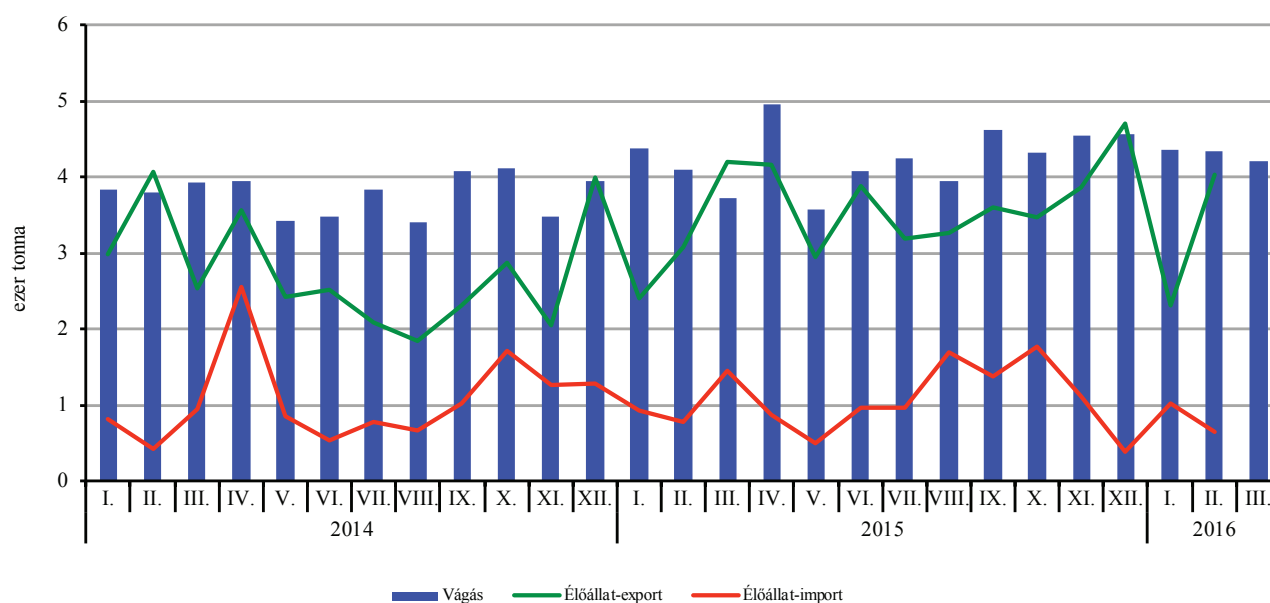
Baromfiból 49 millió darabot vágtak 2016 első negyedévében, 4 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. A levágott baromfi közel négyötöde csirke volt, amiből 39 milliót vágtak, 5 százalékkal többet, mint 2015 első negyedévében. Vágókacsából 7,1 milliót, libából 405 ezret vágtak 2016 első negyedévében. A levágott kacsák száma 5 százalékkal csökkent, míg a libavágás 18 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Pulykából 1,8 milliót vágtak 2016. január–márciusban, 9 százalékkal többet, mint a bázisidőszakban

A vágóhídi élőállat-vágások alakulása

Megnevezés	2016. I–III. hó			2016. I–III./2015. I–III. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	25 667	12 921	6 695	105,4	105,8	107,6
Sertés összesen	1 154 777	133 443	108 118	103,3	105,0	105,0
ebből: anyakoca	27 608	5 969	4 832	142,9	144,3	145,9
Juh összesen	8 338	302	134	133,8	138,6	137,1
Ló összesen	201	99	52	117,5	119,7	118,9
Vágóbaromfi összesen	48 989 342	150 953	118 868	104,1	106,5	105,2
ebből: vágócsirke	38 991 722	95 271	75 361	105,3	108,2	106,2
vágótyúk és kakas	630 727	1 437	1 112	116,3	111,4	110,5
vágóliba összesen	405 300	2 816	1 992	117,8	118,3	115,7
vágókacsa összesen	7 130 585	24 886	19 453	95,0	95,1	95,4
vágópulyka	1 831 008	26 543	20 950	109,4	111,1	110,9

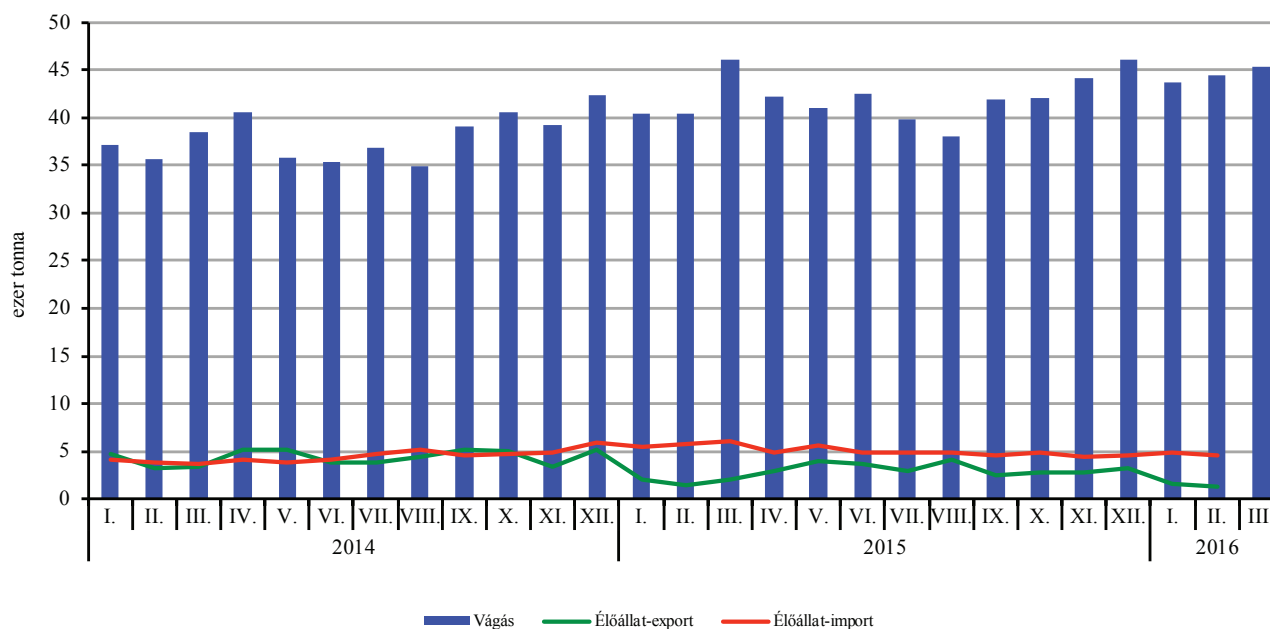
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarhavágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme (2014–2016)

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme (2014–2016)

Forrás: AKI ASIR, KSH

A műtrágya-forgalmazók 481 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2016 első negyedévében. Az értékesített mennyiség 6 százalékkal kevesebb volt, mint az egy évvel korábban, a műtrágyaárak átlagosan 3,4 százalékkal csökkentek. Így a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele 40 milliárd forint volt, 11 százalékkal kisebb, mint 2015 első negyedévében.

A mezőgazdasági termelők által 2016 első negyedévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 152 ezer tonna volt, 10 ezer tonnával (–6 százalék) kevesebb az egy évvel korábbinál. A nitrogén és foszfor hatóanyag-tartalom 6-6 százalékkal, a kálium 13 százalékkal volt kevesebb, mint a bázisidőszakban. Az NPK hatóanyagok aránya 2016 első negyedévében pedig 85:8:8, megegyezik az első negyedévben szokásos arányokkal.

Természetes súlyban vizsgálva, 2016 első negyedévében közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 481 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 424 ezer tonna egykomponensű, 57 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 86:14 volt 2016 első negyedévében, egy évvel korábban 85:15.

Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mészammonsalétrom (MAS) iránt volt 2016 első negyedévében. A teljes műtrágyaforgalom 51 százalékát a MAS tette ki, hisz közel 250 ezer tonnát adtak el belőle. A második legnépszerűbb termék, az ammónium-nitrát a teljes műtrágya-értékesítés 10 százalékát fedte le 2016 első negyedévében. A 18–20,5 százalék hatóanyag-tartalmú szuperfoszfát iránti kereslet a bázisidő-

szakhoz képest magas, közel 700 ezer tonna volt, a káliumklorid-eladás pedig valamivel több mint 2 ezer tonna volt.

Az összetett műtrágyák iránti kereslet mérsékelt volt az első negyedévben. A legnépszerűbb összetétel, az NPK 15-15-15-ös 11 ezer tonnás mennyisége a teljes műtrágya-értékesítés 2,3 százalékát fedte le, de az eladott összetett műtrágyák 20 százalékát ez a szer tette ki. További jelentős mennyiségben értékesített összetétel volt még 2016 első negyedévében az NPK 8-24-24 (9 ezer tonna), a NPK 16-16-16-os (4 ezer tonna) és az NP 12-52 (MAP) (1,5 ezer tonna). Részesedésük az összetett műtrágya teljes eladásából rendre 16, 7, illetve 3 százalék volt 2016 első negyedévében.

A mezőgazdasági termelés során közvetlenül használt anyagok körében a műtrágya és az energia ára csökkent. Az energia ára 10,4, a műtrágya ára 3,4 százalékkal volt alacsonyabb, mint a bázisidőszakban. Az előző, azaz 2015 negyedik negyedévéhez képest az itt kiemelt műtrágyák közül a mono-ammónium-foszfát (MAP) ára 12 százalékkal esett, de a többi műtrágyaféle ára szinten maradt vagy nőtt 2016 első negyedévében. A szuperfoszfát ára átlagosan 3 százalékkal, a mészammonsalétrom (MAS) ára 9 százalékkal, az NPK 15-15-15 átlagára 6 százalékkal emelkedett, a kálium-kloridé pedig érdemben nem változott az előző negyedévhez képest.

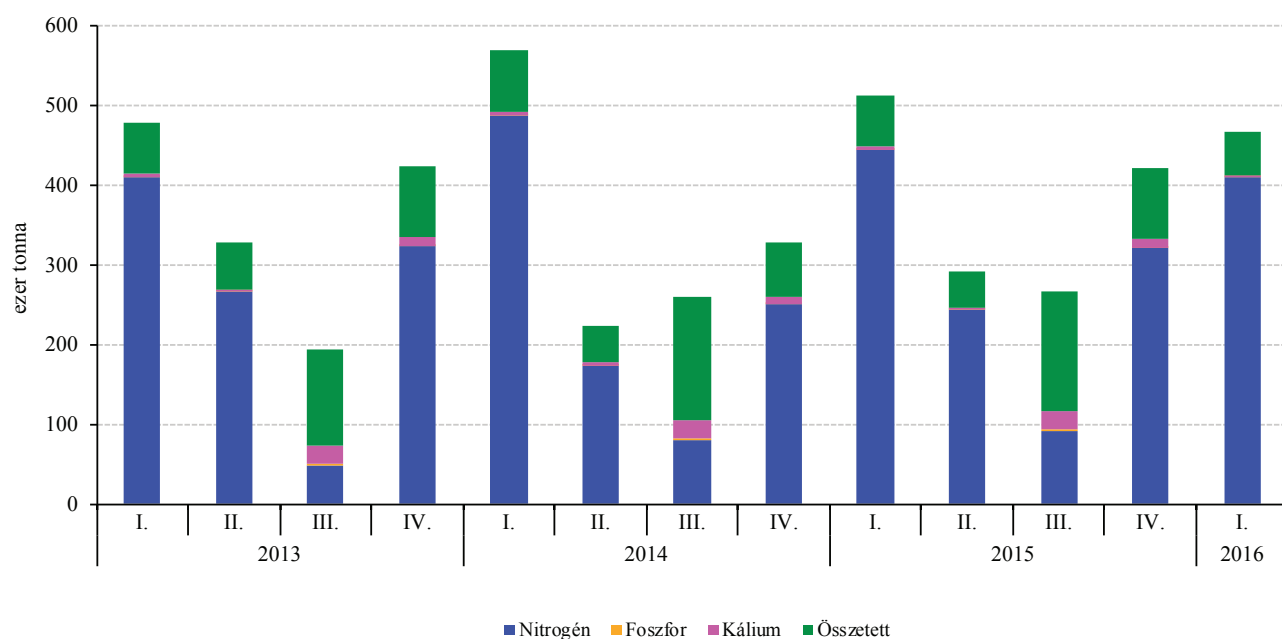
Az előző év azonos időszakához viszonyítva a MAS ára 6 százalékkal, a MAP átlagára 3 százalékkal, az NPK 15-15-15 átlagára mérsékeltén, 1 százalékkal csökkent. A szuperfoszfát átlagára 7 százalékkal, a kálium-kloridé 4 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2015. I. negyedév		2016. I. negyedév		2016./2015. év	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	447 988	35 963	423 687	31 809	94,6	88,4
ebből: nitrogén	443 318	35 468	420 487	31 479	94,8	88,8
foszfor	303	21	732	45	241,7	214,3
kálium	4 367	474	2 467	285	56,5	60,1
Összetett műtrágyák összesen	64 348	8 473	57 531	7 556	89,4	89,2
NPK műtrágyák összesen	512 336	44 436	481 218	39 365	93,9	88,6

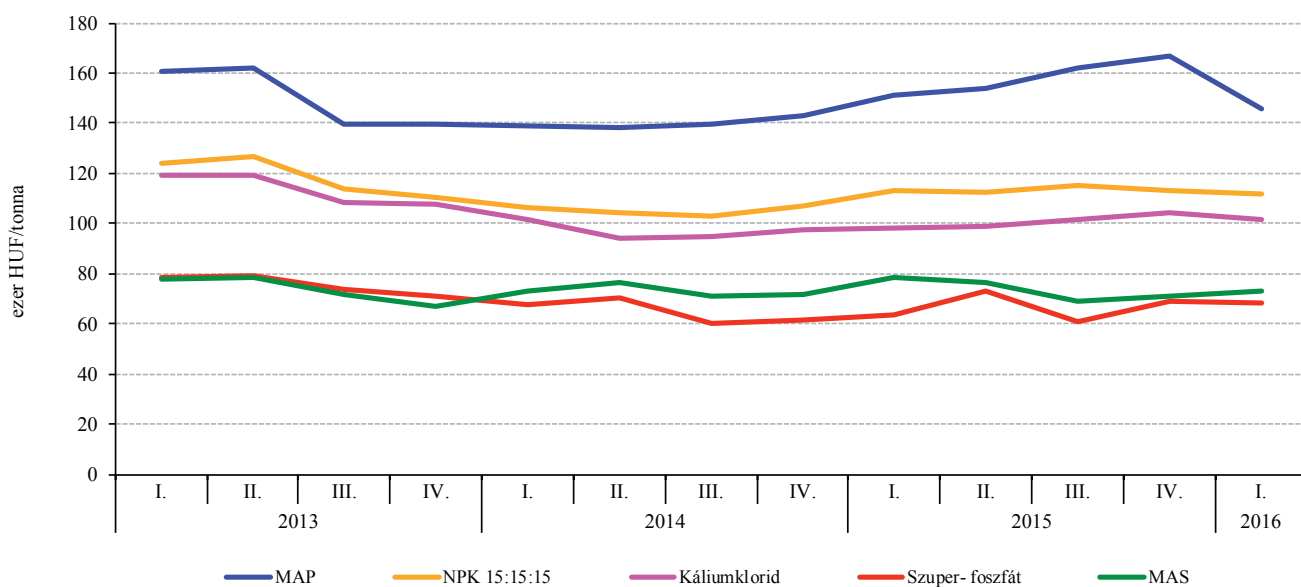
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2013–2016)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2013–2016)

Forrás: AKI ASIR

